

LAKIALOITE 31/2001 vp**Laki kiinteistöverolain 13 a §:n muuttamisesta*****Eduskunnalle***

Kiinteistöverolaki (654/1992) säädettiin vuonna 1992, ja kiinteistövero määrättiin ensimmäisen kerran vuonna 1993. Veron kohteena on kiinteistö, ja vero kohdistuu maapohjan lisäksi rakennuksiin ja rakennelmiin. Kiinteistöveroa ei kuitenkaan määrätä metsämaasta eikä maatalousmaasta, ja toisaalta kiinteistön käyttötarkoitus vaikuttaa kiinteistöveron veroprosenttiin.

Lain 11 §:ssä on säädetty yleinen kiinteistöveroprosentti. Lakiin eduskuntakäsittelyn yhteydessä lisätyn, ensimmäisen kerran vuonna 2000 sovelletun 13 a §:n mukaan kunnanvaltuusto voi poiketa 11 §:ssä säädetystä alarajasta tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosenttia määrätessään, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Tässä pykälässä tarkoitetun rakennuksen kiinteistöveroprosentiksi voidaan määrätä 0,00.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnön (VaVM 17/1998 vp) perustelutekstissä mainitaan ongelmana se, ettei säännöstä ole aiemmin sovellettu esim. uskonnollisten yhteisöjen tai urheiluseurojen taloihin. Lainkohta kattoi siis ainoastaan osan yhteisöistä, jotka sisältyvät tuloverolain 22 §:n mukaiseen yleishyödyllisten yhteisöjen käsitteeseen. Valiokunta ehdotti, että kiinteistöverolain 13 a §:ssä kaikki tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetut yleishyödylliset yhteisöt saatetaan keskenään samaan asemaan ja että säännös koskee koko kiinteistöä. Samoin tekstissä ilmaistaan, että yleishyödyllisyys jouduttaisiin tutkimaan kunkin asiakkaan kohdalla erikseen.

Tuloverolain 22 §:n mukaan yhteisö on yleishyödyllinen, jos se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä, jos sen toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin eikä se tuota toiminnallaan siihen osalliselle taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä. Pykälän 2 momentissa on luettelo yleishyödyllisistä yhteisöistä. Luettelo on esimerkkiluettelo, joten muutkin kuin pykälässä mainitut yhteisöt voivat olla yleishyödyllisiä. Kiinteistöverolain 13 a § näyttää kuitenkin edellyttävän yhteisön mainitsemista esimerkkiluettelossa, jotta sitä voitaisiin pitää yleishyödyllisenä yhteisönä.

Tuloverolain 22 §:ssä ei ole mainittu esimerkiksi uskonnollista yhteisöä. Tuloverolain 21 §:ssä on säädetty osittain verovapaista yhteisöistä, jotka suorittavat veroa kunnalle ja seurakunnalle 124 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuloveroprosentin mukaan. 21 §:ssä on mainittu evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muu uskonnollinen yhdyskunta ja niiden seurakunta.

Verohallituksen verovirastoille ja -toimistoille osoittaman, 29.10.1999 päivätyn kirjeen mukaan vapautusta kiinteistöverosta ei sovelleta uskonnollisiin yhteisöihin. Pehr Lövin ja muiden kirjalliseen kysymykseen (KK 717/2000 vp) 17. päivänä lokakuuta 2000 antamassaan vastauksessa ministeri Suvi-Anne Siimes toteaa, että Verohallitus on tulkinnut kiinteistöverolakia lain sanamuodon ja tuloverolain soveltami-

nessa vallitsevan verotuskäytännön mukaisesti. Verotuskäytännössä on jo ennen tuloverolain voimaantuloa katsottu, että seurakunnat ja uskonnolliset yhteisöt eivät ole yleishyödyllisiä yhteisöjä.

Tuloverolaissa uskonnollisella yhdyskunnalla tarkoitetaan uskonnonvapauslain mukaan rekisteröitynyttä uskontokuntaa. Väestörekisterikeskuksen tilastojen mukaan uskonnollisiksi luokiteltujen yhdyskuntien määrä on noin 40—45. Muut uskonnolliset yhteisöt ovat aatteellisia yhdistyksiä, ja vain näihin sovelletaan tuloverolain 22 §:n yleishyödyllisiä yhteisöjä koskevia säännöksiä. Tuloverolain 22 §:n tarkoittamia yhteisöjä koskeva verovelvollisuus ratkaistaan tapauskohtaisesti verotuksen yhteydessä, mutta kiinteistöverolain 13 a §:n mukaan valtuustolla on oikeus poiketa yleisestä veroprosentista, jos kyse on laissa tarkoitettusta verovelvollisesta. Tämän vuoksi on selvää, että yhteisön verotuksessa on merkitystä sillä, miten yhteisö on rekisteröitynyt.

On pidettävä kohtuuttomana, että tuloverolaissa rinnastetaan muut uskonnolliset yhteisöt evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja ortodoksisen kirkkokuntaan mm. sen vuoksi, että ensiksi

mainituilla ei ole verotusoikeutta. Uskonnolliset yhteisöt täyttävät tärkeän tehtävän yleishyödyllisinä yhteisöinä toimimalla yleiseksi hyväksi hengellisessä ja yhteiskunnallisessa mielessä. Koska kiinteistöverolaki näyttää edellyttävän yleishyödyllisen yhteisön mainitsemista esimerkkiluettelossa, asiaa ehdotetaan selkeytettäväksi liittämällä uskonnolliset yhteisöt yleishyödyllisten yhteisöjen esimerkkiluetteloon.

Puuttuminen tuloverolain 22 §:ään aiheuttaisi pitkälle meneviä vaikutuksia muihin lakeihin, minkä vuoksi esimerkkiluettelo ehdotetaan liitettäväksi kiinteistöverolain 13 a §:ään. Muutos ei koskisi evankelis-luterilaista kirkkoa eikä ortodoksista kirkkokuntaa, koska niillä on verotusoikeus. Lainmuutoksen myötä sekä uskonnolliset yhteisöt että uskonnolliset yhdistykset voisivat päästä verohelpotuksen piiriin, eikä rekisteröimismuodossa oleva ero olisi enää ratkaiseva. Verovelvollisuus ratkaistaisiin edelleen tapauskohtaisesti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kiinteistöverolain 13 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä heinäkuuta 1992 annetun kiinteistöverolain (654/1992) 13 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 476/1998, sekä
lisätään 13 a §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

13 a §

Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti

Poiketen siitä, mitä 11 §:ssä kiinteistöveroprosentin alarajasta säädetään, kunnanvaltuusto voi määrätä 2 momentissa tarkoitettun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentin edellä

säädettyä alhaisemmaksi, jos kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiallisesti yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Tässä pykälässä tarkoitettun kiinteistön veroprosentiksi voidaan määrätä myös 0,00.

Yleishyödyllisenä yhteisönä voidaan pitää maatalouskeskusta, maatalous- ja maamiesseuraa, työväenyhdistystä, työmarkkinajärjestöä, uskonnollista yhteisöä evankelis-luterilaista

kirkkoa ja ortodoksista kirkkokuntaa lukuun ottamatta, nuoriso- tai urheiluseuraa, näihin rinnastettavaa vapaaehtoiseen kansalaistyöhön perustuvaa harrastus- ja vapaa-ajantoimintaa edistävää yhdistystä, puolueräkisteriin merkittyä puoluetta sekä sen jäsen-, paikallis-, rinnakkais- tai apuyhdistystä samoin kuin muuta yhteisöä,

jonka varsinaisena tarkoituksena on valtiollisiin asioihin vaikuttaminen tai sosiaalisen toiminnan harjoittaminen taikka tieteen tai taiteen tukeminen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 2001

Pehr Löf /r
Ulla-Maj Wideroos /r
Klaus Bremer /r

Margareta Pietikäinen /r
Nils-Anders Granvik /r